

Referat fra møde i Regionskontaktudvalget onsdag den 26. februar 2020 kl. 14.30 - 18.00 i Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV

Deltagere: Leif Nielsen, Helle Stuart, René Bokær, Flemming Larsen, Aksel Leck Larsen, Anni Juul Jørgensen, Thomas Elgaard Jensen, Hanne Voetmann og Poul Erik Pedersen samt Jørn Schjøtler, som deltog via Skype fra punkt 7.

Sekretariatet: Torbjørn Eriksen, Jan Ejlsted, Kirsten Østerbye, Simone Staudt, Ida Svejgaard Smed og Sanja Storm Tuxen(referent)

Desuden deltog Sara Wæver Hagelund og Jes Lind Bejer i punkt 8.

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden – Leif Nielsen

Formand for REKU, Leif Nielsen, bød velkommen og Torbjørn Eriksen præsenterede sekretariatets nye medarbejder, Ida Svejgaard Smed, cand.scient i Naturforvaltning, som er ansat i en 1-årig stilling efter Kirsten Østerbye sagde sin stilling op pr. 29. februar 2020. Herefter fulgte en kort præsentationsrunde af mødets deltagere.

Dagsordenen blev godkendt.

2. Kredsenes aktuelle udfordringer – Regionsformænd – (beretningerne er med som bilag)

Regionskontaktudvalget havde inden mødet modtaget korte skriftlige orienteringer om aktuelle og principielle aktiviteter i de enkelte lokale bestyrelser fra de fem regioner. Formand Leif Nielsen havde bemærket en del kommentarer til naturpolitikken, som Regionskontaktudvalget ville gennemgå senere på mødet. Desuden blev det bemærket, at der fra Friluftsrådet Nordsjælland var en bekymring for manglende tilslutning til årsmødet. Aksel Leck Larsen fra Region Sjælland roste, at beretningerne var skåret ned i forhold til tidligere.

Regionskontaktudvalget tog orienteringerne til efterretning.

3. Friluftsrådet og Havforum Udvalg – Aksel Leck Larsen og Leif Nielsen

Dansk Sejlunion, Foreningen af Lystbådehavne i Danmark og Danske Tursejlere har nedsat et Havforum, som blandt andet varetager de rekreative interesser. Inden mødet havde Aksel Leck Larsen ønsket at få uddybet, hvorvidt Friluftsrådet er repræsenteret i udvalget, og om der eventuelt ses en relation til de lokale friluftsråd, som har havne og kyststrækninger.

Leif Nielsen orienterede om Havforum Udvalg, som er etableret for at rette fokus på havplaner og udfordringer i havne og på havet. Forat skal køre parallelt med Blåt Netværk, og har "Fri adgang til havet" som primær overskrift. Udvalget supplerer Det blå netværk, men det kan være nemmere for dem at opnå enighed om deres politik, end hvis emnerne skal op i Friluftsrådets bestyrelse for at få mandat til at udtale sig som det gør sig gældende for Det blå netværk.

Torbjørn Eriksen supplerede, at det aldrig vil være Det blå netværk, der udtaler sig politisk på Friluftsrådets vegne. Han tilføjede desuden, at det er Havplanen, som er Friluftsrådets primære fokus i den henseende.

Regionskontaktudvalget tog orienteringen til efterretning.

4. Sund af Natur – Naturen kan helbrede os – Aksel Leck Larsen

Syddansk Universitet har gennem en årrække påvist, at naturen påvirker deltagerne i en positiv retning i forhold til trivsel, sundhed og livskvalitet. Aktiviteter i naturen har påvirket fire forskellige målgrupper: Børn med særlige behov, kronisk syge, ensomme ældre og borgere med stress, angst eller depression. Friluftsrådet har præsenteret resultaterne af projekt Sund i Naturen på en konference den 23. januar 2020 i Nyborg. Projektet har vist, at Friluftsrådet har fat i den rigtige sundhedspolitiske udmelding.

Aksel Leck Larsen havde bedt om at få forskellige spørgsmål drøftet i Regionskontaktudvalget i forbindelse med afslutningen af projektet.

Helle Stuart fortalte om afslutningskonferencen, at den havde været en kæmpe succes og at de måtte afvise flere deltagere, da der var helt booket op. Projektet har fået sat naturen på sundhedsdagsordenen i kommunerne og Udlovningsudvalget har bevilliget penge til Sund i Naturen 2.0, som laves i samarbejde med Sund By-netværket. I forhold til de lokale friluftsråd, har det i første omgang ikke været dem som er målgruppen men kommunernes fagfolk. De lokale opfordres dog til at holde sig orienterede i forhold til hvor langt deres kommuner er i forhold til sundhedsdagsordenen. Sund i Naturen 2.0 kommer til at arbejde mere med brobygning i forhold til civilsamfundet. De lokale kan hjælpe med at opfordre kommunerne til at gøre brug af kataloget.

Jan Ejlsted tilføjede, at de lokale gerne må opfordre kommunerne til at skrive til ham, hvis de er i dialog med dem om projektet.

5. Status på regionsseminarerne

Regionsseminarerne er planlagt til afholdelse i løbet af foråret 2020. Sara Wæver Hagelund fortalte, at sekretariatet har arbejdet med et oplæg om hvad sekretariatet kan bidrage med i forhold til implementering af ny struktur i de lokale friluftsråd på regionsseminarerne. Oplæggene kommer til at handle om lokale interessevaretagelse, men der bliver også plads til de ønsker, der er indkommet fra regionerne.

Helle Stuart foreslog oplæg om lobbyarbejde for at skabe bevidsthed om hvordan ens handlinger kan påvirke lokalpolitik, Hanne Voetmann vil gerne have at man kigger på hvordan den nye struktur fungerer i dagligdagen. Poul Erik Petersen fortalte, at der til Hovedstadens regionsseminar vil være oplæg fra Friluftsrådet Storkøbenhavn Nord, som vil fortælle om hvordan de har grebet arbejdet med ny lokal struktur an.

Regionskontaktudvalget drøftede forskellige idéer og emner, som de havde planlagt at tage med på de fem regionsseminarer.

6. Projektet "Unge friluftaktivister" – Helle Stuart (Oplægget er med som bilag)

Friluftsrådets bestyrelse besluttede på bestyrelsesmødet den 5. februar 2020 at prioritere udvikling af en

mobiliseringsindsats, hvor unge (mellem 18-30 år) fra Friluftsrådets organisationer uddannes til at igangsætte lokale friluftaktiviteter arbejde for Friluftsrådets mærkesager. Helle Stuart præsenterede ideoplægget for Regionskontaktudvalget med henblik på drøftelse og kvalificering af konceptet – herunder rammer, input til forløbet og forankring af den videre konceptudvikling.

Inden mødet var der rundsendt beskrivelse (bilagt dette referat) og Helle Stuart startede punktet med en Power Point-præsentation. Regionsformændene havde på de seneste møder i regionerne diskuteret projektet, og der var et par spørgsmål til projektet. Der var tvivl om hvor meget de lokale ville forventes at deltage og så var der fra region Sjælland en bekymring for om projektet havde til mål at infiltrere de nuværende lokale friluftsråd. Region Hovedstaden var positiv og havde gode erfaringer med at bruge unge mennesker i det lokale arbejde, også med nationalparken.

Helle Stuart kunne berolige med, at det ikke var tanken at de lokale friluftsråd skulle stå for projektet, men at det skulle køre sideløbende med det almindelige lokale engagement, og på sigt koble de unge til de lokale friluftsråd.

Regionskontaktudvalget drøftede og kvalificerede konceptet og konstaterede, at forankringen af projektet til de lokale friluftsråd er afgørende for, at mobiliseringen af de unge kan kobles til de lokale friluftsråd på sigt.

7. Status på Friluftsrådets Nye Struktur – Helle Stuart

I foråret 2020 har de lokale friluftsråd årsmøde, og de resterende 14 kredse tager efter deres kredsrepræsentantskabsmøder hul på planlægning af overgangsfasen, blandt andet mobiliseringsindsatsen. Helle Stuart orienterede Regionskontaktudvalget om den igangværende proces og status i de nye kredse i fase 2 samt i de tre fokusråd. Hun havde bemærket en vis forskel i både motivation og energi i de forskellige lokale råd. Hun forsikrede udvalget om at de nye tiltag ikke er taget for at smide folk ud, men for at sikre fremtiden for det lokale arbejde. Det vigtige er ikke detaljerne, men at der kommer flere folk i det lokale arbejde, at de lokale hjælper hinanden og bakker op om den nye struktur.

Hanne Voetmann fandt det bekymrende at der er en negativ holdning til den nye struktur hos flere kredse og Jørn Schjøtler tilføjede, at det var et problem at medlemsorganisationerne ikke er så tilbøjelige til at tænke fællesskabet i Friluftsrådet ind i deres arbejde.

Sara Wæver Hagelund påpegede, at sekretariatet ikke har mulighed for at give lige meget opmærksomhed til alle 23 kredse og at der er behov for at kredsene bliver sat i spil overfor hinanden og hjælper med erfaringsudveksling. Der er udviklet en masse materiale, "Værktøjskassen", som er tilgængelig på Friluftsrådets hjemmeside og som vi forventer de bruger.

Helle Stuart og Flemming Larsen var begge optimistiske og påpegede, at forandring tager tid.

Regionskontaktudvalget tog orienteringen til efterretning.

8. Drøftelse af Friluftsrådets Naturpolitiske Synspunkter – Torben Kaas (præsentation er med som bilag)

Torben Kaas fra Friluftsrådets bestyrelse og Jes Lind Bejer, politisk konsulent i Friluftsrådets sekretariat, deltog også i dette punkt.

Siden den 17. januar 2020 havde det været muligt for de lokale friluftsråd at komme med bemærkninger til Friluftsrådets Naturpolitiske Synspunkter. Regionsudvalgene havde til opgave at samle kommentarerne fra deres respektive lokale friluftsråd, og tage dem med til mødet i Regionskontaktudvalget.

Torben Kaas (TK): Opgaven var at udarbejde naturpolitisk papir, sætte standard for politikpapirer i Friluftsrådet og inddrage medlemsorganisationerne i arbejdet.

Opbygningen af papiret: Politikpapir, som er generelt og langtidsholdbart (Bliver ikke forældede af at der ændres holdning) samt positionspapirer, som er konkrete, handlingsorienterede og korttidsholdbare (kan ændres med kort varsel). Relevante i forhold til lokale sager om f.eks. ulve.

Der er medlemsmøde for medlemsorganisationerne den 4. marts, hvorefter der holdes møde i udvalget. Det endelige udkast skal efter planen forelægges bestyrelsen på mødet den 18. marts.

Politikpapiret: Friluftsliv (naturen skal være grundlag for mest muligt friluftsliv med den bedst mulige kvalitet i friluftsoplevelserne), plads (mest mulig natur i DK), kvalitet (naturen skal være så rig og mangfoldig som muligt), fordeling (naturen skal være ligeligt fordelt, så alle har let adgang til natur og friluftsliv) og naturforståelse (brug af naturen bidrager til at beskytte naturen – forståelse for naturen giver tilknytning og naturdannelse). Derudover et afsnit om rammevilkår, som går på tværs af de øvrige emner.

Det er vigtigt at notere sig, at der er tale om en naturpolitik – og ikke en friluftspolitik eller adgangspolitik. Flere af kommentarerne fra kredsene viser en forventning om, at politikken også skal fremføre Friluftsrådets holdninger på det bredere friluftsområde og ift. adgang til naturen. Men det er en balance, som udvalget har skulle tage stilling til i lyset af, at det er en politik afgrænset til Friluftsrådets holdning ift. natur.

Diskussionen blev rammesat af flg. spørgsmål: Hvordan virker opbygningen med et politikpapir og underliggende positionspapirer? Kommentarer til omfanget og sprog? Kommentarer til indholdet?

Der er kommet kommentarer fra fire forskellige kredse. Den ene kommentar er, at et positionspapir om vildere natur er omfattende og kan virke dominerende ift. de andre emner. Der savnes at kysterne nævnes. Region Sjælland har fremført, at det ikke er tydeligt nok, hvordan politikken kan virke lokalt.

TK: det er netop ment som et redskab til kredsene, så hvis det er en generel opfattelse, at det ikke fremgår tydeligt, hvordan kredsene kan bruge det, skal det justeres.

HV: På region Syddanmarks regionsudvalgsmøde gav de øvrige medlemmer udtryk for at læst naturpolitikken på en anden måde end Hanne. De har læst positionspapirerne som om at de og politikken var ét samlet dokument og havde læst det hele i sammenhæng. Hanne har sidenhen sendt mailen fra sekretariatet ud igen for at vise, hvordan det var beskrevet, hvad forskellen på dokumenterne er. Det skal derfor evt. gøres tydeligere, at det er separate ting.

Hanne fremførte enighed i, at det er en naturpolitik og ikke en friluftspolitik, og flere steder i politikken virker det til, at det er friluftsliv/-perspektivet, der har førsteprioritet, og ikke naturen.

TK: Uklarheden om opdelingen mellem de to dokumenttyper kan løses ved at få et andet layout for at få adskilt de forskellige papirer, så det er mere tydeligt. Det er ikke tilfældigt, at der startes med at nævne friluftsliv.

PEP: kommentarer til opbygningen er allerede fremført. Udtryk for at papiret er for langt, som muligvis skyldes layoutet. Der kunne være et mere fleksibelt system, hvor man kan klikke sig ind på forskellige emner undervejs, hvis man læser det elektronisk. Folk var meget begejstrede for det indspil, der blev sendt til Regeringens natur- og biodiversitetspakke i december, hvor der var en god pixiudgave i starten. Det kan overvejes at lave en pixiudgave af naturpolitikken også.

TK: Der er allerede skåret i længden. Der går pointer tabt hver gang man forkorter noget, så i stedet for at korte yderligere, kunne en pixiudgave måske være en god løsning.

ALL: Fantastisk stykke papir, meget vigtigt for fælles natursyn og naturpolitik. Der mangler fokus på lokale friluftsråd, grønne råd o.l. Positionspapirerne underbygger, hvordan man konkretiserer arbejdet.

Under afsnittet om kvalitet mangler der to yderligere forståelser af kvalitet – kvaliteten i adgang og aktivitetsmuligheder samt rekreative kvaliteter.

TK: Hvad skal der til for at gøre det bedre i forhold til kredsene?

ALL: Har ingen konkrete eksempler, men har brug for at få de lokale med. Ift. en eventuel pixiudgave er en bekymring, at nuancerne forsvinder. Er glad for længden, som det er.

Jørn: Fint papir. Det er dog lidt svært at forholde sig til, hvordan det skal bruges om redskab i arbejdet. Adgangsforhold betyder meget i Nordvest.

Jes: Kommunikationsafdelingen er i øjeblikket ved at gennemskrive papiret, som samtidig skal layouts. Det kan muligvis hjælpe både på længde på eventuelle gentagelser og på forståelse af opbygningen.

ALL: Der mangler evt. en vejledning til, hvordan man kan arbejde med politikken konkret og anvende den i det lokale arbejde.

RB: Hvis vi vælger at lave en pixiudgave, vil den skabe holdninger, fællesskab og en fælles reference – for alle vil have læst den korte version. Den lange politik er argumenter, et opslagsværktøj.

TK: De fem principper er ment som den ultrakorte version. Måske skal der være noget midt imellem (pixiudgave)

HV: Politikken har umiddelbart en passende længde, men fint med en pixiversion. Er mest begejstret for positionspapirerne, da det er de papirer, de lokale kan hive frem i det daglige arbejde.

TK: det er præcist sådan, det var tænkt!

HS: Vi er jo alle en del af Friluftsrådet og derfor afsendere på papiret. Derfor skal der kun være ét politikpapir, og der skal ikke skrives noget særligt ind i det om de lokale friluftsråd.

FL: syntes det var uoverskueligt at læse ved første gennemlæsning, der var mange gentagelser og svært at læse. Så det er fint, at kommunikationsafdelingen redigerer. God ide med en pixiudgave.

HV: God ide med en pixiudgave, som vil kunne bruges udadtil. Kort og konkret om vores holdning. Nu er der ikke brugt det samme format til alle positionspapirerne, hvilket evt. giver et forkert indtryk af, at nogle emner er vigtigere end andre. Det kunne være en overvejelse at bruge den samme skabelon til alle positionspapirerne.

TOE: Måske skal der være en pixiudgave, men det er vigtigt, at det er det mere nuancerede dokument, der udgør politikken, hvor vores holdninger uddybes. Emnerne kræver nuancer for at den rette betydning står frem.

LN: Mange ting beror på misforståelser, så kommunikationsafdelingens indblanding er god.

TK: Der er møde med medlemsorganisationerne den 4. marts, og lige derefter er der møde i udvalget. Der er derfor stadig lidt tid til at modtage kommentarer.

Regionskontaktudvalget drøfter de lokale friluftsråds inputs sammen med Torben Kaas, formand for det Naturpolitiske Udvalg.

9. Regionskontaktudvalgets formål og arbejdsgang – Alle

Den 4. september 2019 havde Regionskontaktudvalget en indledende drøftelse af udvalgets formål og arbejdsgang. Det blev på mødet i udvalget den 26. februar fulgt op med en mere struktureret drøftelse af emnet med det formål at skabe en forventningsafstemning, der kunne kvalificere indholdet af møderne. Det blev bl.a. diskuteret, om møderne bruges til det rigtige og hvornår Regionskontaktudvalget fungerer bedst. Inden mødet havde deltagerne fået tilsendt følgende spørgsmål til forberedelse:

1. Hvornår fungerer Regionskontaktudvalget som forum godt? *Forbered gerne nogle eksempler på, hvornår det fungerer godt og eventuelt også mindre godt, f.eks. et møde I husker for noget særligt eller en god diskussion.*

2. Hvad ville I savne, hvis Regionskontaktudvalget ikke fandtes?

3. Regionskontaktudvalget har i længere tid fungeret primært som et orienteringsforum. Er det hensigtsmæssigt i forhold til udvalgsmedlemmernes/Friluftsrådets behov, eller skal udvalget i højere grad være et diskussionsforum, f.eks. som under punktet med naturpolitik på mødet i dag?

4. Giver indholdet anledning til at justere noget i den måde, Regionskontaktudvalget mødes og arbejder på nu?

Genbesøg særligt punkterne "Udvalgets formål" og "Arbejdsområde" i kommissoriet i bilag 1.

5. Stiller implementeringen af ny lokal struktur nogle nye krav til Regionskontaktudvalget som forum?

Torbjørn Eriksen indledte med at sige, at der har været møder hvor det primære indhold har været meget orienterende og måske ikke i tilstrækkelig grad har understøttet Regionskontaktudvalgets formål om at være forbindelsesled mellem bestyrelsen og det lokale niveau med plads til politiske diskussioner oppefra og ned og nedefra og op.

Poul Erik Petersen sagde, at det er vigtigt med debatter mellem regionsformænd og bestyrelsen. Hanne Voetmann tilføjede, at så længe regionsudvalgene fungerer så godt, som de gør, så er det givtigt at have regionskontaktudvalget. Hun opfordrede til at der blev sendt ting ud, som kan behandles i regionsudvalgene, men at det kan overvejes om der skal være helt så mange møder i regionskontaktudvalget som hidtil. Desuden påpegede hun at kommissoriet for udvalget ikke overholdes da flere af medlemmerne har været i udvalget i mere end de seks år, som er grænsen i kommissoriet.

Helle Stuart sagde, at udvalget skal bruges til at styrke hinanden og samarbejdet. Det er også et forum for forventningsafstemning af hvad de lokale kan gøre og arbejde med og et sted hvor man kan være på forkant på forskellige dagsordener.

Værdien af de skriftlige beretninger fra regionernes lokale friluftsråd og kredse blev også diskuteret. Enkelte lokale friluftsråd/kredse har meget svært ved at få skrevet beretningerne, men der var generel enighed om at det har stor værdi for både regionerne, regionskontaktudvalget, bestyrelsen og også sekretariatet at læse om hvad der rører sig ude lokalt. Det blev diskuteret, at det også ville give værdi, hvis punktet om 'nyt fra Friluftsrådets bestyrelse' blev sendt på forhånd som en kort beretning.

Regionskontaktudvalget var generelt enige om at det har fortsat værdi at beholde regionskontaktudvalget og at der bør kigges på kommissoriet og tidsbegrænsningen. Desuden var der enighed om at udvalget ikke blot bør være et orienterende forum, men også bruges til at diskutere og drøfte national- og lokalpolitiske sager og processer. Det er i diskussionerne, at værdien ligger.

10. Nyt fra bestyrelsen – Leif Nielsen, Helle Stuart, René Bokær og Flemming Larsen

Leif Nielsen orienterede om strategiarbejdet og fortalte, at der vil være en workshop for medlemsorganisationerne i forbindelse med generalforsamlingen. Desuden optager Vores Natur, som vi bl.a. laver sammen med DR, meget tid og er med til at profilere Friluftsrådet.

Flemming Larsen supplerede med at fortælle, at der under Vores Natur er en udlodningspulje hvor der er indkommet 247 ansøgninger af puljerne op til 100.000 kr., og bevillingskomiteen har fundet frem til modtagerne. Der vil fremover komme både mindre og store puljer.

Flemming Larsen orienterede også om arbejdet med FNs Verdensmål, hvor der bl.a. vil blive afholdt et møde med medlemsorganisationerne snarest.

Det blev foreslået, at dette punkt på dagsordenen blev sendt ud på forhånd, så regionerne kunne nå at forberede eventuelle spørgsmål hjemmefra.

Regionskontaktudvalget tog orienteringen til efterretning.

11. Kommende møder i Regionskontaktudvalget m.m. – Alle

- Regionsseminarer for kredsbestyrelser og tilknyttede bestyrelsesmedlemmer
- Region Nordjylland: udsat på ubestemt tid
- Region Midtjylland: 17-18. april 2020, tema: maritim
- Region Syddanmark: 28. marts 2020, genforeningen
- Region Sjælland: 18. april 2020, tema: verdensarv, turisme, ny struktur og erfaringsudveksling
- Region Hovedstaden: 25-26. april 2020, tema: hegning og store græssere
- Møde i Regionskontaktudvalget: 10. juni 2020 kl. 14.30-18.00

Regionerne afventer en plan for bestyrelsens deltagelse i regionsseminarerne.

12. Eventuelt

Poul Erik Petersen kunne oplyse, at Kreds Bornholm får besøg af miljøminister Lea Wermelin til deres repræsentantskabsmøde. Desuden er Peter Beier-sagen rejst igen, og kredsens vil vende tilbage med info når der er nyt i sagen.

Torbjørn Eriksen sagde, at vi generelt har mange interaktioner med departementet og at Lea Wermelin også deltager i andre af vores arrangementer.

Torbjørn orienterede også om et brev, som Dansk Ornitologisk Forening har udsendt vedrørende kørsel med mountainbikes. Der er sat et møde op med Dansk Ornitologisk Forening og andre medlemsorganisationer den 20. marts for at drøfte og udveksle synspunkter og tale om formatet på dialogen.

Kirsten Østerbye orienterede udvalget om at der er ud over Ida Svejgaard Smed er blevet ansat en studentermedhjælper, Lene, til at hjælpe til i lokalteamet.

Réne Bokær fortalte, at Landsforeningen Bifrost har besluttet at lave en liste over hvor man kan donere overskudsmad, og denne liste vil blive sendt ud til alle medlemsorganisationerne.

Mødet sluttede rettidigt.

*Udkast 17. marts 2020 SST
Referat endelig godkendt 30. marts 2020*